

Nº 46
Abril-Maig 2023
Revista mensual

territoris

NI PA NI AIGUA: L'IMPACTE DE LA SEQUERA, EN IMATGES

La masoveria urbana a l'Urgell: Una solució de present i futur davant el problema del lloguer

Jusep Torres Campalans:
El deixeble de Picasso mollerussenc que va tocar el cel i va esfumar-se

Maria Porta: "És una recompensa estar entre els quatre millors equips d'Europa"

CURSOS 100% SUBVENCIONATS CENTRE D'ESTUDIS I AULASTUDI

INICI SETEMBRE

CÀPSULES FORMATIVES:

- >TIK TOK
- >INSTAGRAM
- >LINKEDIN
- >COMUNICACIÓ NO VIOLENTA
- >COMPTABILITAT AVANÇADA

Generalitat de Catalunya
Consorti per a la Formació Continua
de Catalunya

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ECONOMÍA SOCIAL

CEN
tre

CENTRE D'ESTUDIS PLA D'URGELL
+info: 652 40 29 22

Centre de Formació
AULASTUDI

Estades d'estiu!

Preparat per la selectivitat!

ESTADES
SETMANALS
DE 9 A 13 H.

Del 26 de juny a l'1 de setembre

ROBÒTICA EDUCATIVA · TEATRE · COSTURA · INFORMÀTICA

PROPERAMENT:

CURS SOLDADURA: MIG-MAG/60 H.
CURS ELECTRICITAT INDUSTRIAL/60 H.

Creix amb nosaltres!

INFORMA-TE'N ARA! 652 40 29 22
PLAÇA AJUNTAMENT, 2 2N- MOLLERUSSA

El diable es dessagna pels rius. Tan sols un llot grisós recorre els fons de l'embassament de Canelles, estenent-se com una ferida. En veure els pantans buits no pots evitar que el cap se t'inundi de preguntes [veure pàgina 18]. Un cop d'ull al Boletín Hidrológico del Estado és suficient per entendre que la transparència és clau: les tendències que segueixen els embassaments de la Conca de l'Ebre destinats a l'ús consumptiu (humà i industrial) no tenen res a veure amb les que segueixen els seus embassaments hidroelèctrics. A tall d'exemple, el passat octubre, habitualment mes de reserves mínimes, els embassaments consumptius estaven al 31,8% de la seva capacitat, això és, 8,1 punts per sota de l'any anterior. Els hidroelèctrics, en canvi, estaven 22,3 punts per sota de l'any anterior, al 42%. Si fem la comparativa amb la mitjana dels últims 5 anys, la baixada és del doble en els embassaments hidroelèctrics respecte als consumptius, que no varien radicalment d'un any a l'altre. A més, les gràfiques mostren com any rere any, els embassaments hidroelèctrics pateixen diverses davallades consecutives que s'allarguen fins al mes de març o abril —coincidint amb el període més fred— mentre que els altres pugen sempre progressivament, d'una forma regular. Les assídues variacions en els primers —legítimes o no— ens porten a iniciar cada any amb unes reserves més crítiques, ja que mentre els buidatges no s'aturen, les pluges sí que ho fan.

Amb les gràfiques a la mà, ens assalta una nova pregunta: És possible que les empreses elèctriques considerin l'aigua com una font d'energia renovable als seus informes, mentre els embassaments són buits i l'organisme estatal que gestiona les conques, la CHE, ens confirma que és un bé escàs mentre estableix restriccions severes? I, en conseqüència, poden les empreses privades tenir tal control sobre la gestió d'un recurs tan vital com és l'aigua, fins al punt que el mateix govern estatal les acusi (Iberdrola, any 2021) d'haver buidat els pantans d'acord amb les seves conveniències econòmiques?

Aquesta és una qüestió de sobirania, però no pas dels governs que es disputen un territori. Els pròxims mesos serà molt important no cedir als paranys de la cronificació (algunes restriccions vindran per intentar quedar-se, com ja es feu amb la crisi del 2008 i ara amb la pandèmia) d'un problema que té a veure amb un context climàtic concret, però també socioeconòmic. Sentirem a parlar d'"excepcionalitat" una vegada rere altra, però no hem d'oblidar mai que, aquí, nosaltres ja vam néixer com una excepció: vam omplir un desert de vida, i vam decidir on i com volíem viure, resistint fins avui als artificis de la globalització, a les pressions dels grans capitals i al menysteniment. Seria una llàstima que la història es trunqués abans que la resta del país compregués la magnitud d'aquesta fita, clau i reducte de la seva sobirania.

Des dels orígens de la humanitat, els pobles s'han alçat a la vora dels rius, i moriran el dia que aquests s'assequin. En aquest context límit, els pagesos han trobat un nom per anomenar aquest gran fenomen que és, que ha estat i que serà aquest poble: el Gran Urgell. Si Catalunya deixa morir els seus arbres, una nació sencera ho farà amb ells.

- 04 Jusep Torres Campalans:
El deixeble de Picasso mollerussenc que va tocar el cel i va esfumar-se

- 07 El paisatgisme, una àrea innovadora que amplia l'horitzó del sector agrari

- 10 La masoveria urbana a l'Urgell: Una solució de present i futur davant el problema del lloguer

- 15 L'URTX avança amb pas ferm

- 18 Ni pa ni aigua: L'impacte de la sequera, en imatges

- 22 El Quisso, la Torxa, l'Spence i molts més t'esperen al Refugi dels Peluts

- 26 Maria Porta: "És una recompensa estar entre els quatre millors equips d'Europa"

- 30 L'agenda de l'Horta de Lleida

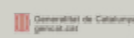
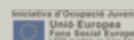
- 32 Henricus Botel de Saxònia: El pare de la impremta a Lleida

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Plandora SCP gaudeix de contractes impulsats i subvencionats pel SOC, finançats al 100% pel Fons Social Europeu com a part de la resposta de la Unió Europea a la pandèmia de COVID-19. La Garantia Juvenil, és una iniciativa europea d'ocupació per reduir l'atur juvenil.

territoris.cat

PLANDORA CONTINGUTS

amic25

Pots trobar-nos també a:

@territoris.cat

/territoris.cat

@territoris.cat

Redacció: 649 811 596

Dept. comercial i subscripcions: 676 560 252

Direcció i gerència: Esther Barta i Robert Garcia

Cap de redacció: Marina Pallàs Barta

Redactors: Marina Pallàs Barta, Jordi Vinuesa,

Marta Argilés i Dionís Gutiérrez

Tecnologies: Robert Garcia

Disseny i maquetació: Aida Pallàs Barta

Publicitat i màrqueting: Esther Barta

Administració: Carme Baró

Fotografia portada: Jordi Vinuesa

Edita: Plandora Continguts

Impressió: GoPrinters

Dipòsit Legal: DL L 480-2015

Jusep Torres Campalans: El deixeble de Picasso mollerussenc que va tocar el cel i va esfumar-se

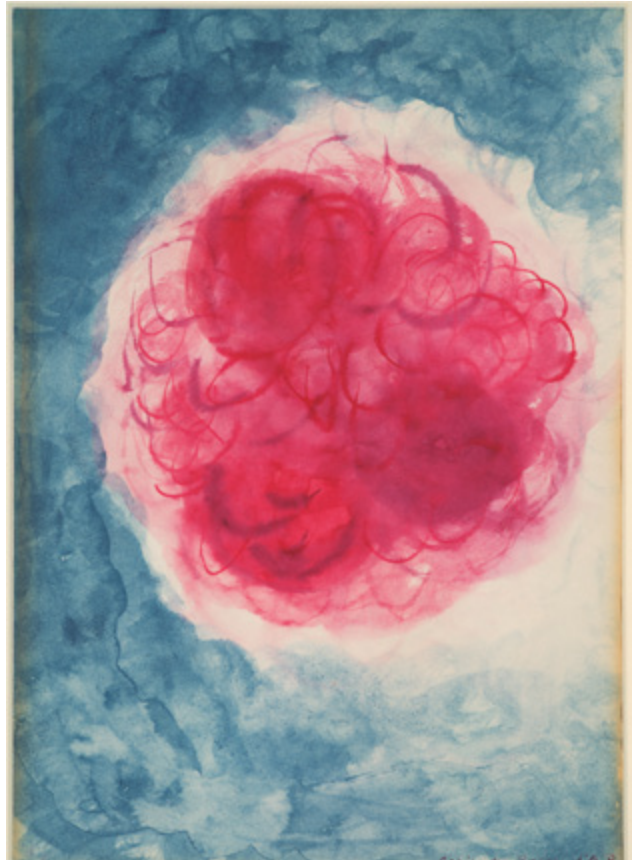
El Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía ens cedeix les imatges del misteriós cubista perquè li rendim l'homenatge que mereix

REDACTORA Marina Pallàs Barta FOTOGRAFIES Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía

Tot va començar amb un correu dirigit a la redacció de Territoris. Potser pel registre inusualment formal amb què estava escrit, gairebé amb castellà culte, la majoria de redaccions sembla que van ignorar-lo. Però precisament pel to profundament cortès em semblava de mala educació no llegir-lo. “INSÓLITO: JUSEP TORRES CAMPALANS ERA DE MOLLERUSSA”, deia l'assumpte. El nom no em sonava de res. El correu adjuntava un enllaç a un blog firmat amb el nom de claseturistadepaso, un il·lustrat mollerussenc orgullós de les seves arrels, on es resumia la vida del misteriós personatge a partir de les troballes que va fer i que va publicar Max Aub Mohrenwitz (1903-Ci 1972), l'escriptor valencià d'origen francoalemany, sobre l'enigmàtica figura de Torres Campalans. La fascinació i intriga que aquest va despertar en Max Aub en creuar-se breument amb ell a Chiapas, a Mèxic, abans que aquest es perdés de nou entre les profunditats de la selva chiapanenca —indret on va exiliar-se durant la Primera Guerra Mundial—, va fer que Aub dedicés tots els anys posteriors, fins a la seva mort, a la reconstrucció de la vida de Torres Campalans a través d'un exhaustiu treball d'investigació i documentació, que va poder completar gràcies a la troballa del “Quadern verd”, un quadern de tapes verdes on Campalans recopilava els seus pensaments més personals.

Jusep Torres Campalans era un personatge absolutament fascinant i, efectivament, era de Mollerussa. De la biografia que en va escriure Max Aub, i que se'ns presenta a manera de laberint intrigant, en sabem que Jusep Torres Campalans, nascut el 1886, era un home “alt de color, sec, al que anomenaven Don Jusep”, i era el cinquè fill d'una prole de setze d'una família pagesa mollerussenca. Torres Campalans se'ns presenta com un home de pensament lliure que escrivia el seu nom no com pertocava, sinó amb u, “basant-se en l'oïda i en la seva real gana, d'acord amb la seva manera de ser”, segons indica Aub. Un desengany

amorós va dur-lo de la romàntica plana a la frenètica Barcelona, on aquell cor fet miques per una actriu va tornar a batre per una altra causa diferent a la de l'amor, però no menor: l'art. I ho va fer al costat d'un dels seus màxims exponents: Pablo Ruíz Picasso. Junts van freqüentar cabarets, circs i bordells i van establir una estreta amistat que permetria al mollerussenc ser testimoni del naixement de les sèries mítiques de Picasso sobre saltimbanquis o Las señoritas de Aviñón. D'aquest encontre en va néixer la inclinació de Torres Campalans per la pintura, que el va dur a revelar-se a París com un dels pioners del cubisme i a desenvolupar una obra pròpia que, tot i que va passar per damunt de les exigències del mercat sense poder ser titllada de comercial (molta part, al seu moment, no es va

vendre i va acabar oblidada en guardamobles), va acabar captant l'interès de marxants del caire d'Ambroise Vollard, de la Tate Gallery de Londres, la Galeria Excelsior de Mèxic, la Bodley Gallery de Nova York i The New York Times, així com d'artistes com David Alfaro Siqueiros, Octavio Paz, Carlos Fuentes o Elena Poniatowska.

Però més impressionant que tot això, encara, és el que estic a punt de revelar-vos sobre la seva mort. Encara que d'aquest punt no se'n sap massa (ens l'imaginem engolit feliçment per la selva, atrapat per la fascinant cultura i mode de vida de les tribus del lloc, de qui va aprendre el seu idioma a canvi d'ensenyar-los a cuinar "boletus a la catalana") el que sí que us puc assegurar és que la seva mort està a punt de produir-se en aquest precís instant, i es produirà a mesura que aneu llegint els mots que venen: Jusep Torres Campalans no va arribar a existir mai. Va ser una creació de Max Aub.

Com tots nosaltres, durant molts anys i inclosos personatges coetanis al cubista, molts altres també van creure que era real. Entre ells galeristes, artistes, crítics, investigadors i colleccionistes, que no van decidir sinó amagar i fins i tot destruir les seves obres quan van descobrir que el personatge havia estat unainvençió de Max Aub.

Les poques que han sobreviscut al desengany i la traïció, són custodiades pel Museo Reino Sofía de Madrid, que l'any 2003 va dedicar una exposició a l'artista "fantasma" i que avui ha cedit l'ús de les imatges de la col·lecció a Territoris perquè, amb orgull, puguem rendir-li l'homenatge que aquest personatge mereix. Jusep Torres Campalans, més que un personatge fictici, va ser una crítica descarnada a l'art en forma de vida, un alter ego de Max Aub que va cobrar vida amb una obra pròpia, revelació de la faceta artística més amagada de l'escriptor que va brillar en

galeries i parets de colleccionistes i va provocar una reacció visceral en els més experts que va capgirar-ho tot, com una clucada d'ull a aquells qui tenen criteri propi i que, com Jusep Torres Campalans, amb u, estimen l'art per damunt de les convencions, del mercat, de la crítica i de totes les coses.

Si Max Aub va radicar l'autor en aquesta vila simplement perquè creia que ningú mai vindria a buscar els seus rastres fins aquí, serà difícil d'esbrinar a aquestes altures. Però en el puzzle inacabat que és la figura de Jusep Torres Campalans tot encaixa i no hi ha res de casual, des dels paral·lismes que comparteix amb el seu creador fins als secrets més recòndits de la seva obra, el seu quadern verd i els seus orígens, que s'imprimeixen de forma evident en el seu físic i caràcter:

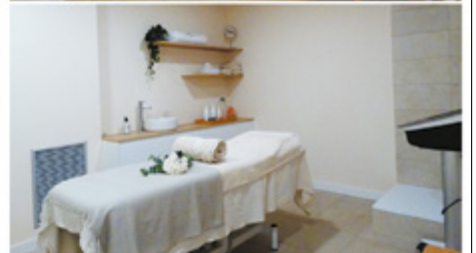
"Si surten bons, els cameprols de la meva terra solen ser així: com els arbres, allà siguin les alzines [...] Alt, fort, de grans ulls foscos, enormes mans, peus en consonància, hi havia en ell la potència que només dona la terra a qui viu o ha viscut amb relació directa amb ella. Un pagès, fill de pagesos [...]", es descriu a la seva biografia.

Jusep Torres Campalans va ser, sense arribar a existir, l'artista més autèntic de tots. Que sigui nascut a Mollerussa, no pot sinó enorgullir-nos.

**CENTRE D'ESTÈTICA AVANÇADA
ELISABETH RIUS**

C/ Ferrer i Busquets, 74 | 25230 Mollerussa | 973 499 126

 [estetica_elisabethrius](https://www.instagram.com/estetica_elisabethrius)

Petit Xiroi

Restaurant

Servei de menjador
de dimarts a diumenge,
a partir de les 13.00 h

*Gaudeix de la
millor gastronomia
al cor del Pla
d'Urgell*

C/ Vilot, 2 · Tel. 973 71 27 04 · 25245 Vila-sana

ASS PLUS[®]

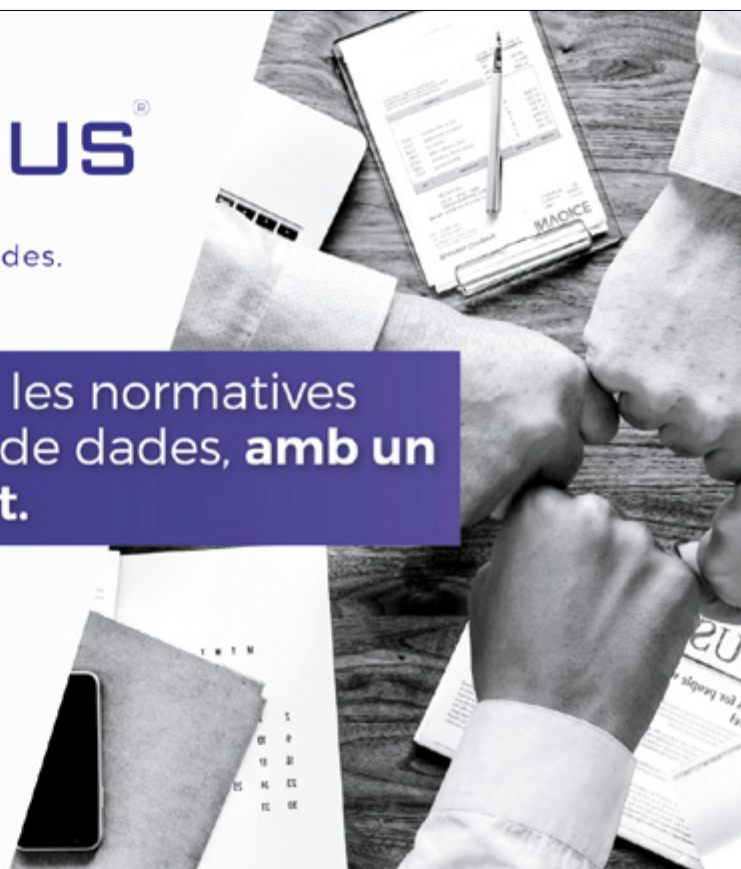

Experts en sumar
protecció a les teves dades.

T'ajudem a complir les normatives
legals de protecció de dades, **amb un
servei personalitzat.**

Pl. Generalitat, 23
El Palau d'Anglesola
25243 · Lleida
973 710 989
info@assplus.org

www.assplus.org

El paisatgisme, una àrea innovadora que amplia l'horitzó del sector agrari

Del 26 de maig a l'1 de juny s'obre període de preinscripcions dels Cicles Formatius de Grau Superior, entre els quals trobem el CFGS de Paisatgisme i Medi Rural de l'Escola Agrària d'Alfarràs

REDACTORA Marina Pallàs Barta

Les Escoles Agràries estan canviant la forma com concebem la formació. Amb multitud d'oferta formativa i de possibilitats de professionalització, la seva tasca és necessària no només per mantenir viu l'àmbit rural, sinó l'essència d'un país que històricament ha trobat en el sector primari la clau de la seva sobirania.

L'Escola Agrària d'Alfarràs va ser ni més ni menys que la primera de formació professional de Catalunya i de tot l'Estat espanyol que s'especialitzava en formació agrària, oferint per primera vegada l'opció de professionalitzar-se en aquest àmbit a través d'uns estudis reglats, segons indica la seva directora, Rosa Cortés.

El centre ofereix cicles de Grau Mitjà i Grau Superior amb diversitat de disciplines i especialitzats especialment en l'àmbit de l'agricultura extensiva i la fructicultura

Amb aquest caràcter innovador i eminentment vinculat als coneixements de la terra, l'escola arribarà el pròxim 10 de juny als seus 50 anys havent assolit una evolució única que prepara els professionals del camp per a totes les possibilitats que puguin donar-s'hi, incloses aquelles que estan per escriure i que, de segur, idearan i impulsaran alguns dels seus alumnes, definint nous àmbits de treball dins del sector primari.

Mostra d'aquest esperit innovador i resilient és el seu CFGS en Paisatgisme i Medi Rural, una formació que s'emmarca dins la Gestió Agropecuària i que dona l'oportunitat de professionalitzar-se en un sector estratègic on conflueixen àmbits tan diversos com la ramaderia, el disseny o el turisme. En aquest cicle, l'alumne descobreix les tècniques agràries sostenibles i aprèn a gestionar explotacions agràries, a restaurar paisatges i a conèixer l'agrosistema per preservar-lo i millorar-lo. A més, en ser un Cicle de Grau Superior, orienta l'alumne cap a un perfil de gestió que li permetrà liderar equips i encapçalat projectes en àmbits diversos, des dels jardins urbans fins a viviers o centrals de distribució com el Mercat de la Flor.

Així, aquesta formació obre la porta a una diversificació que pot marcar noves vies de desenvolupament del sector agrari, com han fet els camps de lavanda de l'Horta de Lleida o les rutes de la floració d'Aitona, popularitzades arreu del món i on ja treballen alguns dels seus exalumnes, fomentant de retruc un impacte positiu en l'entorn i el municipi tot seguint els criteris de sostenibilitat.

Alfarràs i els jardins, un vincle històric

La inclinació d'Alfarràs pel paisatgisme no és nova: el Marquès d'Alfarràs ja era conegut per la cura dels seus preciosos jardins, que s'han mantingut fins als nostres dies, com és el cas del majestuós Laberint d'Horta, que el marquès va alçar davant el seu palau de Barcelona. Per aquest vincle històric, l'Escola Agrària d'Alfarràs va organitzar una visita al parc barcelonès i va estudiar l'estructura del laberint i els jardins per implantar-los a l'escola, que avui, havent pres aquests com a referència, compta amb un laberint propi així com un jardí japonès, anglès i francès.

NOU
RENAULT AUSTRAL
E-TECH FULL HYBRID
200 CV - 146 kW

**fabricat aquí. fins a un 80 % de conducció elèctrica
en ciutat ⁽¹⁾ - 4,7 l/100 km de consum ⁽²⁾**

nou Renault Austral: consum mixt WLTP (l/100 km) des de 4,7 - 6,5. emissions WLTP CO₂ (g/km) des de 104-147. (1) en funció de l'estat de càrrega de la bateria i de l'estil de conducció / font interna de Renault / 2022. (2) valors homologats segons la versió / segons el protocol WLPT / font UTAC / juliol 2022.

Renault recomana

[renault.es](https://www.renault.es)

**Autansa
3000**

Lleida
carretera Barcelona, km 464

Mollerussa
carretera N-II, km 484

Tàrraga
ronda Comtes de Barcelona, 3

CIRCUIT URGELLENC

www.circusa.com

LES PROPERES SETMANES ALS VOSTRES CINEMES

Els teus cinemes

Cinemes Majèstic de Tàrrrega

973-302-705

Cinema Sala Actes La Paeria Balaguer

973-445-200

Cinema Centre Cultural Mollerussa

973-526-679

Cinema Casal Agramunt

973-610-519

Cinema Armengol de Bellpuig

636-419-829

Cinema La Lira de Tremp

973-650-399

CONSULTEU LA CARTELLERA A WWW.CIRCUSA.COM I PROMOCIONS A FB, IG!!!

La masoveria urbana a l'Urgell: Una solució de present i futur davant el problema del lloguer

Des del 2020, el Consell Comarcal de l'Urgell fa de mediador entre un propietari i els llogaters de l'habitatge en una prova d'èxit a Maldà, una experiència que tant l'arrendador com els arrendataris valoren positivament

REDACTOR Jordi Vinuesa FOTOGRAFIES Jordi Vinuesa

En l'actualitat, buscar un lloguer assequible és un maldecap per a moltes persones. En tota la comarca de l'Urgell només hi ha vuit habitatges per a llogar (dades d'Habitacleia, maig 2023) amb un preu mitjà de 573 € mensuals. La poca oferta contrasta amb el nombre d'habitatges desocupats i la gran aposta per la venda. El cens d'habitatges buits que va fer el Consell Comarcal de l'Urgell el curs 2019-20 apuntava que, en tota la comarca (exceptuant Tàrraga), hi havia uns 1.200 habitatges buits.

Per posar solució a aquesta problemàtica, des de fa anys, es contempen alternatives al lloguer tradicional. Un exemple és la masoveria urbana, que dona seguretat a arrendataris i arrendadors, promou un lloguer assequible, incentiva la reparació de cases en desús que tindrien difícil entrar en

els circuits de lloguer habituals i es presenta com una bona solució davant del despoblament.

Aquest tipus contracte, regulat per la Llei 18/2007 de 28 de desembre, implica que els llogaters han d'assumir un conjunt d'obres que es pacten amb els propietaris i s'especifiquen al contracte. La rehabilitació de l'habitatge pot substituir totalment o parcialment l'obligació de pagar la renda, com estableix la Llei 4/2013 de 4 de juny, durant un temps determinat i mitjançant un acord entre les dues parts.

L'aposta del Consell Comarcal de l'Urgell per la masoveria urbana

"Incentivar la masoveria urbana ajuda a assolir dos reptes. D'una banda, l'accés a l'habitatge. D'altra banda, donar solució

imagine

centre òptic i auditiu

Marina Fabregat
Òptica - Optometrista
Col·legiada nòm. 18332

Ricard Melgosa
Audioprotesista nº 3254
Aux. Òptic

Revisió completa de la vista
(pressió ocular, fons d'ull, nervi òptic i graduació)

Adaptació lents de contacte toves, rígides i terapèutiques de nit

Revisió auditiva i adaptació d'aparells auditius intracanal i retroauriculars

Ferrer i Busquets, 45 - Telèfon 973 600 774 - Mollerussa

a les patologies que degraden les cases buides”, apunta Sebastià Mata, regidor de la CUP a Maldà i conseller d’Habitatge al Consell Comarcal de l’Urgell.

Des de l’any 2020, el Consell Comarcal fa de mediador entre el propietari d’una casa a Maldà i els seus llogaters. De moment, aquesta prova experimental és un èxit per ambdós costats. Amb l’acord entre les dues parts s’ha pogut mantenir i anar reformant la casa “sense carregar a la propietària d’una gran inversió i permetent a les masoveres rebaixar preu de lloguer o fins i tot, sufragar-lo amb la mateixa feina”, assegura el regidor.

El Consell Comarcal també ha impulsat una borsa d’habitatge, que defineixen com “un servei gratuït de mediació per al lloguer social entre persones propietàries i llogateres, amb la garantia del Consell Comarcal i l’Agència de l’Habitatge de Catalunya”. Les persones propietàries amb cases en desús poden inscriure els seus habitatges i els futurs llogaters poden buscar entre l’oferta existent.

Tot i això, des del Consell Comarcal s’han trobat davant d’un repte: “els habitatges que hem tingut a la borsa no permeten entrar a les masoveres sense una prèvia inversió”, comenta el regidor de Maldà referint-se als desperfectes de la casa que caldria sufragar. Per això, han optat engegar un projecte de regeneració

urbana, on un dels eixos és la masoveria. La proposta, que es posaria en marxa a finals d’any juntament amb l’escola Orígens, es basa en “capacitar professionals —i qualsevol persona que s’hi vulgui apuntar— a través d’una formació reglada per tal de recuperar les tècniques vernacles de construcció com la pedra seca, la tàpia, l’encanyissat o la fusteria”, explica Sebastià Mata.

Maldà, un cas d’èxit

Fa tres anys que Laia Coca i David Puyalto van començar una nova etapa de les seves vides al municipi de Maldà (Urgell). Fins llavors, vivien entre Igualada i Barcelona, on feia temps que buscaven una alternativa residencial al lloguer tradicional. Per la seva feina com a tècnics de llums, Coca i Puyalto no encaixaven amb les demandes habituals dels arrendadors: “ens demanaven contractes indefinits, nòmines i un seguit de requisits que per la nostra feina no tenim, però això no vol dir que no tinguem economia”, comenta Coca.

Amb l’arribada de la pandèmia van decidir anar a Maldà, on un amic té casa, i van començar a buscar per la zona. A través del regidor local Sebastià Mata van saber de l’existència d’en Josep Pascual Torramadé, el propietari d’una casa del poble que tenia interès en “buscar algú que pogués fer-se càrrec de la casa, per evitar-ne el deteriorament”, assenyala Pascual.

La casa, deshabitada durant uns 50 anys, “necessitava unes reformes urgents i d’altres més bàsiques per tal de poder obtenir la cèdula d’habitabilitat”, afirma la llogatera. És per aquest motiu que ambdues parts van pactar establir un contracte de masoveria urbana.

Durant tot el procés de lloguer, els arrendataris i el propietari de la casa han comptat amb la seguretat que els ha brindat la mediació del Consell Comarcal de l’Urgell, que també els ha facilitat l’assessorament d’un arquitecte tècnic, qui els ha marcat les pautes de les diferents reformes.

En aquests tres anys, els inquilins han fet un conjunt de reformes acordades per contracte. “La Laia i el David han mantingut tot allò que estava pactat i s’ha complert l’objectiu que tenia de conservar la casa”, afirma el propietari. A més, gràcies al fet que la casa ha estat habitada, s’han pogut detectar i posar solució a altres problemes que ha anat tenint, com una fuga d’aigua al jardí.

Per Coca, la masoveria urbana és “una fórmula d’habitatge perfecta, per a propietaris que no poden fer-se càrrec d’un habitatge i per a persones que tenen ganes de col·laborar per evitar el deteriorament d’una casa”. L’arrendatari també es mostra content amb el lloguer: “s’ha ajudat a augmentar la població de Maldà i el lloguer sufraga els impostos i fa que no ens costi diners”.

ARENI
OFICINA TÈCNICA

PROJECTES DE VIVENDA
INDUSTRIA I SERVEIS

www.arenicat.cat 973 71 09 55

FESTA MAJOR DE SANT SALVADOR VOTAT DE GOLMÉS

Una festa on la cultura, la tradició i la fe d'un poble s'uniran per clamar la pluja

REDACTOR Jordi Vinuesa FOTOGRAFIA Ajuntament de Golmés

Com cada any, Golmés celebrarà la seva Festa Major votada en honor a Sant Salvador el dimarts següent de la Pasqua de Pentecostes. Enguany, caurà en el dia 30 de maig, i la ciutadania podrà gaudir d'una programació de quatre dies d'actes on tradició i cultura es donaran la mà. La festa comença dissabte dia 27 a la nit amb l'actuació del millor tribut d'Europa a Queen, 'Play the Game'. El diumenge al matí, hi ha programada la 7a trobada de Vehícles Clàssics al passeig de les Magnolies. Dilluns 29, durant la vigília de la festa, es farà el nomenament de la Pubilla 2023 (Iria Dalmau Gomà), les dames d'honor (Paula Solé Carulla i Anna Llombart Buñales), l'Hereu 2023 (Jonatan Bonillo Pérez) i Cabalers (Izan Troyano Caler i Oriol Torres Roselló).

El pregó de la festa major anirà a càrrec de l'àrbitre internacional de futbol Xavier Estrada Fernández. Al vespre, hi haurà la representació de l'espectacle familiar 'Strafalari', amb la màgia del Mag Lari.

El dia de Sant Salvador Votat començarà amb la recollida de les pubilles, dames, hereu i cabalers als seus domicilis. Se'ls acompanyarà a l'eix vertebrador de la festa: la Missa Solemne, concelebrada pels mossens de l'Agrupació de Parròquies. Després de l'ofici, es durà a terme la processó i el cant dels goigs en honor al sant, conegut popularment com a Sant Salvadoret, tot recordant el

dia en el qual es va demanar que protegís al poble. L'audició de sardanes, el concert i el ball amb la Cobla Orquestra Internacional Montgrins posaran punt final als actes de la Festa Major.

La festivitats de Sant Salvador Votat es coneix així perquè commemora i ratifica el vot de poble, que va fer la població de Golmés a mitjan segle XVIII (aprox. 1760). Va ser llavors quan es va prometre de forma comunitària, solemne i pública emparar-se sota la protecció del sant davant una epidèmia de pesta bubònica. Les festes i els actes litúrgics tenen un marcat component de tradició que ha passat de generació en generació per tal de mantenir-se viu. L'any passat, es va demanar l'erradicació definitiva de la pandèmia, i enguany es demanarà que la pluja sigui més generosa i constant.

Assegurança per a mascotes: Tot el que has de saber

Si tens una mascota, saps l'important que és cuidar-la i garantir que estigui sana i segura en tot moment. Una manera de fer-ho és obtenir una assegurança per a mascotes, però què és exactament això i com funciona? En aquest article, explorarem tot el que has de saber.

Què és l'assegurança per a mascotes?

L'assegurança per a mascotes és similar a l'assegurança de salut per a humans, però per a animals. És un tipus d'assegurança que cobreix una varietat de despeses relacionades amb l'atenció mèdica de la teva mascota, des de visites al veterinari i exàmens mèdics fins a cirurgia i tractament de malalties.

Com funciona l'assegurança per a mascotes?

L'assegurança per a mascotes funciona de manera similar a l'assegurança de salut per a humans. Pagues una prima mensual o anual pel teu pla d'asseguran-

ça, i en cas que la teva mascota necessiti atenció mèdica, presentes una reclamació per rebre un reemborsament per les despeses cobertes pel teu pla.

Què cobreix l'assegurança per a mascotes?

L'assegurança per a mascotes cobreix una varietat de despeses relacionades amb l'atenció mèdica de la teva mascota:

- **Visites al veterinari:** L'assegurança per a mascotes pot cobrir el cost de les visites regulars al veterinari, incloent-hi exàmens mèdics i revisions.

- **Cirurgia:** Si la teva mascota necessita una cirurgia, l'assegurança per a mascotes pot cobrir el cost d'aquesta, incloent-hi els honoraris del veterinari, l'anestesiòleg i la sala d'operacions.

- **Tractament de malalties:** L'asseguran-

ça per a mascotes també pot cobrir el cost de tractar malalties, com la diabetis o el càncer, incloent-hi la medicació i les proves de diagnòstic.

- **Lesions:** Si la teva mascota es lesiona, l'assegurança per a mascotes pot cobrir el cost de l'atenció mèdica necessària, incloent-hi els raigs X i el tractament.

- **Teràpia física:** Igual que els humans, les mascotes també poden necessitar teràpia física per recuperar-se d'una lesió. L'assegurança per a mascotes pot cobrir el cost d'aquest tractament.

Si desitges protegir la salut i el benestar de la teva mascota, no dubtis a contactar amb nosaltres mitjançant **WhatsApp 654 52 50 25**, enviant-nos un correu a **asur@asurbrok.es** o trucant al **973 60 34 63**. Estarem encantats de respondre qualsevol pregunta i ajudar-te a trobar la millor opció.

NOU CLASSE B.

Espai per a la vida.

Si a la vida li demanes una mica més d'espai, amb el nou Classe B trobaràs més espai per als teus moments, per a les escapades i més espai per viure el dia a dia amb més confort, més tecnologia i més disseny. Tria ara la versió híbrida endollable amb fins a 83 quilòmetres d'autonomia elèctrica i forma part d'una mobilitat més eficient.

Equipament destacat:

- Consola central redissenyada
 - Interior versàtil i espaiós
 - Fars LED d'última generació
-

Nayper Motor

Concessionari Mercedes-Benz
Ctra. N-II, Km. 458,5. 25194 LLEIDA. Tel.: 973 28 02 20. www.mercedes-benz-nayper.es

L'URTX avança amb pas ferm

La publicació 'URTX. Revista d'humanitats de l'Urgell (1989-2023). 34 anys donant suport a la recerca en el camp de les ciències socials. 37 volums editats' presenta enguany dos dossiers temàtics

REDACTORA Marta Argilés FOTOGRAFIES Cedides per l'URTX

La humanitat és com una llosa que s'adhereix a la nostra condició física; ser persones implica fer comunitat, i aquest principi no es desferrarà mai de nosaltres. És una condició obligatòria, però l'hem de continuar cuidant per tal que no es redueixi en no res.

La història és el calaix de la nostra memòria; la geografia, un gran mapa que traça rutes que expliquen d'on venim; l'arqueologia, el subsol que parla dels nostres orígens; l'antropologia, la disciplina que parla de l'ésser humà; l'art és la pínola distesa que ens il·lustra socialment; la lingüística és el canal que permet comunicar-nos; la museologia, un gran expositor terrestre, marítim i aeri; l'arxivística, l'art de poder ordenar tots els fets històrics; i les biografies, el record de totes les persones que han existit i han fet més gran el nostre petit, però gran territori ponentí.

Doncs, totes aquestes disciplines configuren l'URTX. La revista d'humanitats de l'Urgell, que enguany celebra **37 publicacions** i ho fa més viva que mai.

“La revista URTX va publicar el seu primer número l'any 1986 i enguany celebra els 37 anys d'edició amb 602 articles publicats i 405 col·laboracions”

La publicació 'URTX. Revista d'humanitats de l'Urgell (1989-2023). 34 anys donant suport a la recerca en el camp de les ciències socials. 37 volums editats' **enguany presenta dos dossiers**: el primer parla del pas dels **visigots a la comarca de l'Urgell**, fruit de les **excavacions al jaciment de Castellserà**, i el segon aborda l'**època del bandolerisme** en les contrades lleidatanes. Per altra banda, també s'hi pot trobar diversos articles sobre **art, història, patrimoni industrial, museologia** i els treballs presentats d'una nova edició de les **residències creatives de l'Arxiu Comarcal de l'Urgell**. A més d'un nou article per ampliar les perspectives del segle XXI, dins l'apartat 'Repensant Ponent', enfocat des del vessant humanístic i amb **entrevistes** que generen noves qüestions i desperten la reflexió intel·lectual.

“El bagatge de la revista, fins al dia d'avui, acumula 583 articles de l'àmbit de les humanitats i 391 autors diferents que completen la miscel·lània d'estudis”

La publicació cultural es referma un any més sobre els seus valors. Reivindicant la continuïtat de la publicació, sempre amb el pas ferm per vetllar i ser expositor de les històries de collita pròpia, originades per la gent del territori; la pluralitat, demostrant ser un mitjà crític i constructiu que ajuda a crear debats integrals; la feina incansable de la recerca, cuidant cadascuna de les històries amb una investigació

profunda; i el territori, evidenciant el país cultural d'on treuen suc, els Països Catalans, amb els treballs de recerca radicats a Tàrrrega i l'Urgell i les comarques de la plana de Lleida i Ponent, i algunes vegades d'altres punts de Catalunya.

A més, des del Museu de Tàrrrega Urgell i el Museu Trepat estan abocant tots els seus esforços per tal d'ampliar seus coneixements sobre l'arqueologia, la història, l'art, l'antropologia, l'escultura, l'assaig, l'arqueologia industrial i la cultura, entre altres que envolten la ciutat de Tàrrrega, l'Urgell i les comarques de Lleida, per tal d'evolucionar i generar nous continguts amb èxit.

El projecte és possible gràcies al suport econòmic de l'Ajuntament de Tàrrrega i el treball exhaustiu de tots els autors i autores que hi ha participat activament Així doncs, l'equip de l'URTX defineix la revista cultural com una "enciclopèdia temàtica de Tàrrrega i de l'Urgell", on es pot trobar diversitat

Mapa confeccionat per a la campanya Rutes Bandoleres del Consell Comarcal de l'Urgell (2022)

d'articles que il·lustren la història i la societat urgellenca, per mostrar les arrels que constitueixen els fonaments de la nostra comunitat.

Preinscripció a partir del 6 de juny
Campus a Lleida i a Igualada

Som

UdL

I tu, què vols ser?

Universitat de Lleida

Amb la col·laboració de:

Diputació de Lleida

La força dels municipis

Busques una solució
completa DE REG
per la teva finca o jardí?

IRRIGA
water solutions

**LA GRAN BOTIGA
DE REG A LLEIDA**

Qualitat-preu

Productes d'alta qualitat
als millors preus,
contrastats en 200 000
instal·lacions realitzades.

Àmplia gamma

Gran varietat de
productes de reg
i jardineria en 300m2
de botiga.

Assessorament i solucions

Els nostres tècnics
i enginyers
t'aconsejllaran a triar
el material adequat.

Visita'ns a:

Polígon Camí dels Frares de Lleida, C/ A Parc. 2 Nau 3

Tel. 973 25 78 63 Web: www.irriga.es Whatsapp: 616 35 32 14

 @irrigawatersolutions

 @irrigawatersolutions

 @irriga-water-solutions-s-l

**LA CIUTAT
NETA** **ÉS COSA DE TOTHOM**

*El nostre civisme
millora Lleida!*

Ajuntament de Lleida

NI PA NI AIGUA

Des dels pantans fins als camps, seguim els rastres d'una sequera que amenaça en deixar-nos sense aigua, sense cereals i sense fruita

REDACTORA Marina Pallàs Barta | FOTOGRAFIES DE L'EMBASSAMENT Jordi Vinuesa | FOTOGRAFIES ÀERIES DELS CAMPS Albert Carrera | FOTOGRAFIA DE L'AMETLLER Marina Pallàs Barta

La fotografia és un muntatge que superposa gradualment dues imatges capturades des d'un mateix punt del pantà de Canelles en dos moments diferents, mostrant la diferència en les reserves entre el novembre del 2022 (esquerra) i el maig del 2023 (dreta)

PRIMAVERA INTERROMPUDA

A sota, els ametllers d'una finca de Bell-lloc, regats per goter, comencen a assecar-se un mes després del tancament del Canal d'Urgell, oferint un paisatge tardoral insòlit a la primavera. És la primera vegada de la història d'aquests arbres, des que es van plantar, que perden les seves fulles per la sequera.

UN MOSAIC INCLEMENT

A la dreta, el cereal "es tomba de bo", és a dir, cau sol pel seu bon estat, després de créixer en abundància en ser regat pel Canal Auxiliar. El camp veí de l'esquerra, també de cereal, s'asseca en veure's privat de beure del Canal d'Urgell.

PROJECTES I INSTAL·LACIONS DE REG

aprofitem fins la última gota

el gran equip
propi
d'enginyeria

estudi i proposta de la
millor solució per a
la teva finca

instal·lació realitzada
pels nostres tècnics;
manteniment

reg per degoteig,
aspersió, pivot
bombeig solar,
automatismes,
basses...

Visita'ns a:

Polígon Camí dels Frares de Lleida, C/ A Parc. 2 Nau 3

Tel. 973 25 78 63 | Web: www.irriga.es | Whatsapp: 616 35 32 14

Segueix-nos a les xarxes per estar al dia de les últimes notícies, ofertes i demés:

 @irrigawatersolutions

 @irrigawatersolutions

 @irriga-water-solutions-s-i

El Quisso, la Torxa, l'Spence i molts més t'esperen al Refugi dels Peluts

Actualment, al Refugi dels Peluts Lleida hi ha una norantena de gossos, la major part per causa d'abandonament, tant a l'àrea urbana com a l'Horta. Mentrestant, s'esperen al Centre d'Acollida d'Animals de Companyia de Lleida, que treballa per millorar-los la qualitat de vida durant la seva estada i intenta que sigui al més breu possible.

REDACTORA Marina Pallàs Barta FOTOGRAFIES Aida Pallàs Barta

Invertir la tendència

L'equip del Refugi dels Peluts treballa activament per invertir les xifres d'abandonament, però necessiten de la col·laboració ciutadana. A l'estiu, és habitual que el nombre de gats i gossos sense família creixi. Entre els animalets que esperen una nova llar, al Refugi destaquen els de més edat i que fa temps que esperen l'adopció. El problema més immediat ara mateix és el dels gossos, que es troben a l'espera de conèixer la seva nova família i començar una vida nova, alguns d'ells ja des de

fa anys. L'equip del Refugi, però, treballa activament per acabar amb aquesta tendència: "Ens agradaria que hi hagués més adopcions que abandonaments", indiquen l'Arnau Siscart, dinamitzador del centre, i el Sergi Díaz, cuidador, convençuts que és cosa de tots fer-ho possible. Ells formen part de l'equip de professionals que es fa cura dels animals mentre són al centre, treballa pel seu benestar i els prepara perquè siguin adoptats amb totes les garanties, tot seguint les indicacions dels veterinaris i fent una tasca constant de manteniment de les instal·lacions. L'equip també s'encarrega de rescatar els animals perduts o abandonats a la via pública a la zona de Lleida, Raimat i Sucs.

Decidir-se a adoptar

Adoptar és tot avantatges, tant per l'animal com per a la persona, i és força senzill. Cal contactar amb el Refugi per via telefònica (973 263 504) o per mail (refugipeluts@paeria.cat), i es rep assessorament pels professionals del Refugi d'acord amb el què cada família està buscant. A partir d'aquí, s'ha de concertar una cita per anar a conèixer el possible futur amic pelut. La taxa d'adopció és de 81,70 euros. "Aquest import inclou més del que la gent espera: esterilització, xipatge i alta al registre, cartilles amb la vacunació completa, desparasitacions actualitzades i fins i tot testos de malalties", indica l'Arnau.

Un 60% dels gossos, sentenciats

Al Refugi dels Peluts s'hi poden trobar animals de totes les races, edats i mides, tots ells amb la seva gràcia i personalitat pròpia que, de segur, aportaran molta felicitat a moltes famílies.

Entre tots els animals que hi ha al Refugi, també n'hi ha que corresponen al que generalment s'ha denominat races perilloses (GPP). En aquest sentit, l'experiència dels tenidors de gossos ens diu que la raça no determina necessàriament la perillositat d'un gos: l'educació i l'entorn de l'animal fa molt en la configuració del seu caràcter. La millor manera de revertir la xifra d'abandonament és anant a conèixer-los de primera mà per descobrir que, molts d'ells, poden convertir-se en els nostres millors amics.

L'Arnau i el Sergi ens han obert les portes del refugi per presentar-nos alguns d'ells, siguin considerats GPP o no.

Amb el suport de:

PROTOCOL

Com actuar si em trobo un gat o un gos?

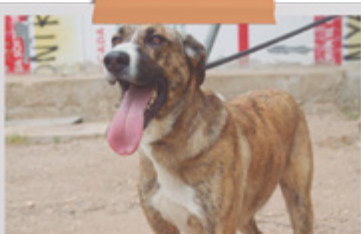
Encara que ens ho sembli d'entrada, molts animals que ens trobem no estan perduts realment. Seguir un correcte procediment evitarà ingressos innecessaris al Refugi que separarien l'animal dels seus amos. Així, en cas de trobar-ne un, no l'hem de moure de lloc sota cap circumstància. El que hem de fer és trucar la Guàrdia Urbana, que s'encarregarà de comprovar si duu xip i de contactar amb els seus amos, o bé el traslladaran al Refugi, en cas de ser necessari.

LOLA

Amb quatre anyets, la Lola és “la gossificació” de la bondat: tan juganera com tranquil·la, i molt obediència, està disposada a aprendre allò que li vulguis ensenyar i a acompanyar-te allà on vagis. Que és ben bonica, no cal ni dir-ho. La Lola ho té tot!

ROCKY

En Rocky és un gosset de tres anys, alegre com el seu pèl espurnejat, juganer i sociable. Ha viscut envoltat d'amor, però un dia, la seva propietària, força més gran que ell, no va poder acompanyar-lo més. Des d'aleshores porta un any i mig esperant la nova família amb qui compartir alegries.

SPENCE

L'Spence és tan simpàtic i bonic com el seu nom. Alegre com ell sol, aquest gosset de cinc anys ja fa un any i mig que espera el seu nou amic o amiga de l'ànima afrontant els prejudicis que alcen la leishmaniosi, una malaltia parasitària crònica força comuna en canins, però que com en el cas de gossos forts com el roure com l'Spence, pot estar perfectament controlada durant tota la seva vida i no ha de ser cap barrera per donar-li tot l'amor que mereix.

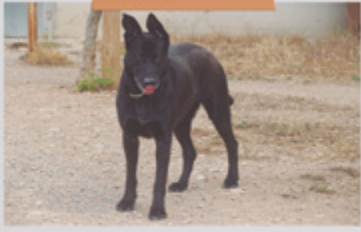
QUISSO

El Quisso, tristament, és el gosset que duu més temps al Refugi: set anys! I en té vuit, és a dir, que hi porta quasi tota la vida. Una dissort que cal que acabi. La seva condició d'American Staffordshire Terrier el fa tan bell —té un increïble pèl tigrat— com vulnerable: és d'aquests gossos que, injustament, són titllats de GPP. En conèixer-lo, t'adones que és l'ésser més bondadós i carinyós del món. I amb una personalitat excepcional: li encanta rodolar per terra i fer-te carantines a tota hora!

FOSCA

La Fosca és molt joveneta. Havent arribat al Refugi amb només sis mesos, aquesta adorable gosseta, que ara té tot just un any, s'ha acostumat a créixer amb altres gossos, de manera que és molt sociable tant amb persones com animals, i a part de la seva evident bellesa, desprèn bondat en tots els seus gests!

TORXA

Els gossos i els gats negres són adoptats menys usualment. Això ha dut aquesta preciosa gosseta de sis anys a esperar durant any la seva nova família. Una incongruència total, perquè els ulls de la torxa brillen enmig de la seva negror i t'atrapen com dues estrelles en la nit. El dia que els ulls d'algú s'hi posin per enamorar-s'hi (que, creieu-nos, el més estrany és no fer-ho) i donar-li la vida feliç que mereix, la Torxa donarà tota la felicitat que cap en ella.

XIII FESTA del Pou Bo Torregrossa

3 DE JUNY 2023

PROGRAMA

TOT EL DIA MERCAT D'ARTESANIA

Lloc: jardins municipals

10:00 A 13:00 TROBADA DE PUNTAIRES

Lloc: zona de la petanca

12:00 BALLADA DE DANSES

Lloc: entrada jardins municipals

13:00 VERMUT POPULAR ALS BARS DEL POBLE

16:00 TALLER DE MACRAMÉ

Lloc: jardins municipals

18:00 PLANTADA XIV TROBADA GEGANTERA

Lloc: davant la Biblioteca Maria Mercè Marçal

18:30 REPRESENTACIÓ DE TITELLES DE LA LLEGENDA DEL POU BO

Lloc: davant la Biblioteca Maria Mercè Marçal

19:00 PRESENTACIÓ I BATEIG GEGANTÓ

Lloc: davant la Biblioteca Maria Mercè Marçal

TOT SEGUIT XIV TROBADA GEGANTERA

Lloc: pels principals carrers del poble

19:00 A 21:00 EXPOSICIÓ "PROCÉS CREATIU D'UN GEGANTÓ"

Lloc: sala d'actes

Aquesta exposició estarà oberta fins el 22 de juny en horari de biblioteca

A PARTIR DE LES 21:30 SOPAR DE COLLES GEGANTERES

Lloc: pista descoberta municipal

A CONTINUACIÓ MÚSICA EN DIRECTE A CÀRREC DE XÈNIA PÁEZ

Organitza

Collabora

Ajuntament
Torregrossa

Maria Porta: “És una recompensa estar entre els quatre millors equips d’Europa”

Maria Porta (Lleida, 1997) és jugadora i capitana del primer equip del Club Patí Vila-sana d’hoquei. Porta està vinculada amb el club vila-sanenc des de la seva creació l’any 2003 i ha crescut amb ell fins a arribar a l’elit d’aquest esport. Repassem amb ella la història del CP Vila-sana i la trajectòria i vinculació de la jugadora amb el club del seu municipi.

REDACTOR Jordi Vinuesa FOTOGRAFIES Jordi Vinuesa

El CP Vila-sana va néixer a principis dels 2000, quan un conjunt de pares es van agrupar per posar solució a la manca d’activitats esportives extraescolars al municipi i van decidir apostar per l’hoquei com a activitat d’esbarjo. A l’inici, a banda de Maria Porta s’hi van apuntar una desena de nens i nenes de l’escola del poble. “La majoria ho han anat deixant, però el club ha continuat a mesura que ha anat passant el temps i s’ha fet més gran”, apunta la capitana.

Fins llavors, molts nens i nenes de Vila-sana que volien practicar un esport havien de desplaçar-se a altres municipis. De fet, Porta feia natació a Mollerussa, i va estar uns anys combinant l’hoquei amb la natació, però va arribar un punt que va haver de decidir-se per l’hoquei, comenta. Passat un temps, no només els nens i nenes de Vila-sana van veure el Club Patí com una oportunitat per a practicar l’esport que els agradava, sinó que infants d’altres municipis es van començar a vincular amb aquest equip d’hoquei. “Hem esdevingut un referent, en particular, d’esport femení”, afirma Porta.

Més enllà del club, les seves instal·lacions també s’han transformat. El pavelló poliesportiu on entrenen i disputen els seus partits, les de Vila-sana ha anat veient un seguit de canvis: “quan vam començar, el paviment era diferent i no hi havia tanques que limitessin la pista, ni vestidors, ni banquetes. Ara tot això ha canviat”, explica la capitana.

Durant els anys, el Club Patí Vila-sana ha anat vivint diferents moments significatius al llarg de la seva curta però intensa història, punts d’inflexió que l’han convertit en el club que és ara. 2014 en va ser un. Maria Porta recorda com aquell any van quedar terceres al Campionat d’Espanya Femení sub-16 i van assolir l’ascens a Nacional Catalana, l’avantsala de l’OK Lliga. A més, van debutar en competició Europea en un certamen creat per la Confederació Europea d’Hoquei amb la voluntat de generar un espai de competició europeu per a equips sub-17 femenins. Tan sols un any després, van fer-se amb el Campionat d’Espanya Femení sub-16; era la quarta participació del Vila-sana al torneig.

Porta també formava part del conjunt que el 2017 va assolir l’ascens a l’OK Lliga. En tan sols 14 anys, el conjunt de Vila-sana va passar de ser tot just un embrió a arribar i consolidar-se a la màxima categoria de l’hoquei nacional. La jugadora vila-sanenca explica aquest creixement al·ludint al treball col·lectiu: “hem anat treballant a poc a poc per anar creixent”, afirma, alhora que assegura que “quan vam començar no pensàvem a arribar on estem ara”.

Fa dues temporades, el conjunt va fer canvi radical al primer equip. “De fet, ens vam quedar tres [jugadores] i ara en quedem dues”, afirma Porta referint-se a la seva germana i companya d’equip, Victòria Porta, i a ella mateixa. El conjunt ha passat amb nota el repte que implicava la renovació gairebé total

"Hem esdevingut un referent, en particular, d'esport femení"

— MARIA PORTA

del vestidor, incorporant jugadores de talla internacional i nacional, i s'ha fet un lloc com a ferm candidat per a lluitar per Lliga, Copa i, per què no, campionat europeu. "Totes les que hi som, creiem molt amb aquest projecte [...], tenim moltes ganes d'aconseguir títol", assegura la jugadora de Vila-sana.

I és que no ens estranya la fam per guanyar títols de les jugadores del Pla d'Urgell, ja que enguany, han arribat a disputar la final de la copa d'Europa. I tot i haver-se quedat a les portes del títol en caure davant el Telecable HC, amb qui també han caigut a semifinals de la Copa de la Reina, han ofert un molt bon paper en el seu debut a la competició i, en conseqüència, han rebut el reconeixement la població, de les institucions locals i d'arreu del territori. Haver arribat fins aquí ha estat un somni per Porta: "vam fer història. [...] Estar entre els quatre millors equips d'Europa és una recompensa a tot el treball fet, i fer-ho guanyant al Benfica a casa seva i arribant a la final, és un somni", indica.

La temporada regular també ha acabat bé per a les del Pla d'Urgell. El CP Vila-sana ha acabat segon a l'OK Lliga Iberdrola. Aquest resultat permetrà a les jugadores entrenades per Lluís Roderó començar amb bon peu el *Play Off* que disputaran els quatre primers equips classificats a la competició. Tanmateix, tornaran a veure's les cares amb les càntabres del Telecable, en una semifinal que promet un bon espectacle.

Segur que les grades del pavelló poliesportiu de Vila-sana ressonaran per recolzar al conjunt local durant els pròxims partits. El club vila-sanenc compta amb un grup de 'supporters' propis, els Utxa's, que es deixen la veu animant les jugadores a cada partit. Maria Porta explica que l'essència d'aquest club d'hoquei és formar part d'un poble

petit (de més de 700 habitants) on es coneixen tots amb tots. "Tothom s'ha fet seu el projecte des del principi: **abans d'aconseguir l'ascens a l'OK Lliga, ja ens venien a veure**", afirma la capitana.

Tot i estar en l'elit d'aquest esport, Porta explica que és difícil guanyar-se la vida: "totes ho combinem amb estudis o feines", destaca. La capitana del CP Vila-sana ha estudiat Educació Infantil i ha treballat com a mestra i entrenadora d'hoquei al mateix club. "Durant anys he portat el mateix grup de nenes, des de categories inferiors fins a FEM-15, però ho vaig deixar", explica. Ara entrena un equip benjamí i pot combinar-se millor els horaris per tal de tenir temps per a ella. Actualment, també estudia Gestions Creatives, un grau que deriva d'Educació Infantil i en un futur aspira a presentar-se a les oposicions per a ser bombera.

Tot i no poder guanyar-se la vida amb l'esport, Maria Porta elogia la predisposició del CP Vila-sana per les facilitats que els brinda. Un exemple és l'horari d'entrenaments: "la majoria d'equips entrenen a les 21 h i nosaltres, des de sempre ho fem a partir de les 15 o 16 h", especifica. I afegeix que "aquest horari et permet tenir cert marge a la tarda i poder descansar les hores que toca".

Acabem la conversa amb Maria Porta parlant sobre els objectius del club a curt i mitjà termini, que sens dubte, fa olor de títols. "Crec que seria un reconeixement molt important [...] pel club, per la nostra gent, pel seu treball i pel significat que té per mi", conclou la capitana.

AGRAÏMENTS

Un acompanyament personalitzat davant la mort

Funerals laics i religiosos com a veritable homenatge de vida

Especialista en dol

remei@agraiments.cat
651 911 413

www.agraiments.cat

lumbra
el teu centre d'illuminació

Ventiladors
a preus competitius

SHOWROOM & BOTIGA

Tel. 973 71 27 39 · 689 57 40 92
Avd. Països Catalans 1 · GOLMÉS · lumbra@lumbra.es

@lumbraillums

serret

ESPORTS JOGUINES VIATGE PUERICULTURA
COMPLEMENTES LLISTES DE NAIXEMENT ONLINE

Ferrer i Busquets, 88 Tel. 973 60 03 72 Mollerussa

LLIT ARTICULAT + MATALÀS VISCOLÀSTICA

Oferta vàlida fins a fi d'existències

MASTER
DESCANS

MD

90x190cm

475€

Vallcalent, 13-15 (Zona Alta) · 25006 Lleida | 973 283 405 | lleida@masterdescans.com

servisimo.cat

DasWeltAuto.

Vehículos de Ocasión Garantizados.

CONCESSIONARI OFICIAL

MOLLERUSSA
973 60 29 63

TÀRREGA
973 31 34 06

IGUALADA
93 805 2117

TOTS ELS NOSTRES VEHICLES TENEN ETIQUETA C AMBIENTAL I ECO

DESCOMpte DE:
1.000€

Gasolina

Volkswagen Polo Advance
1.0 TSI 70 kW (95 CV)
33.494 km · Preu oferta: 16.300€

DESCOMpte DE:
1.000€

Gasolina

Volkswagen T-Cross Advance
1.0 TSI 70 kW (95 CV)
22.433 km · Preu oferta: 19.500€

DESCOMpte DE:
1.000€

Dièsel

Volkswagen Golf 8 2.0 TDI
85 kW (115 CV)
28.422 km · Preu oferta: 23.100€

DESCOMpte DE:
2.000€

Dièsel

Volkswagen Tiguan Sport 2.0 TDI
4Motion 140 kW (190 CV) DSG
43.427 km · Preu oferta: 36.200€

DESCOMpte DE:
2.000€

Gasolina

Volkswagen Tiguan Sport 2.0 TSI
4Motion 132 kW (180 CV) DSG
73.916 km · Preu oferta: 34.500€

DESCOMpte DE:
3.000€

Gasolina

Volkswagen Arteon Shooting Brake
R-Line 2.0 TSI 140 kW (190 CV) DSG
712 km · Preu oferta: 43.000€

DESCOMpte DE:
3.000€

Elèctric

Volkswagen ID.4 GTX Auto
220 kW (299 CV)
5.998 km · Preu oferta: 52.900€

DESCOMpte DE:
3.000€

Elèctric

Volkswagen ID.4 GTX Auto
220 kW (299 CV)
9.765 km · Preu oferta: 59.300€

DESCOMpte DE:
1.000€

Dièsel

Volkswagen Caddy Professional
Furgon 2.0 TDI BMT 55 kW (75 CV)
84.964 km · Preu oferta: 15.200€

DESCOMpte DE:
2.000€

Dièsel

Volkswagen Caravelle Origin Batalla
Corta 2.0 TDI BMT 81 kW (110 CV)
28.869 km · Preu oferta: 35.600€

DESCOMpte DE:
1.000€

Gasolina

ŠKODA Kamiq 1.0 TSI Ambition
81 kW (110 CV)
18.390 km · Preu oferta: 20.500€

DESCOMpte DE:
1.000€

Dièsel

ŠKODA Karoq 2.0 TDI Ambition
110 kW (150 CV)
31.819 km · Preu oferta: 25.800€

*Consultar les ofertes especials amb l'enviament.

L'AGENDA DE L'HORTA DE LLEIDA

Durant aquest estiu, l'Associació de Productors de l'Horta de Lleida serà present a les Festes Majors de les partides de l'Horta de Rufeà-Arqués, Copa D'Or i Sot de Fontanet, Partida de Vallcalent, Camí de la Mariola, Camí de Montcada, les Torres de Sanui, Caparrella, Butsènit i Granyena. Tal com ha indicat la presidenta de l'associació, Ana Aragonés, les festes comptaran amb la presència dels productors i de llurs productes en forma d'obsequis a través dels múltiples sortejos que s'hi faran, així com amb els petits tastos que es realitzaran en cadascuna de les festes.

Així, al mes de setembre, l'Associació de Productors de l'Horta de Lleida participarà a la Fira de Sant Miquel de

Lleida amb un estand propi on el públic podrà conèixer de primera mà els productes d'elaboració pròpia dels diferents productors i donar a conèixer les diferents explotacions que estan integrades a l'associació.

El 15 d'octubre, amb motiu de la celebració del Dia Internacional de la Dona Rural, es portaran a terme diversos actes organitzats per l'Associació de Productors de l'Horta de Lleida conjuntament amb la FAV (Federació d'Associacions de Veïns de Lleida) per tal de reivindicar el paper de la dona en el món rural i, concretament, a Lleida.

Per altra banda, Ana Aragonés ha avançat que l'associació vol obrir les portes a noves explotacions per tal que s'hi adhereixin i poder així portar a terme més iniciatives i sumar esforços per dinamitzar l'Horta.

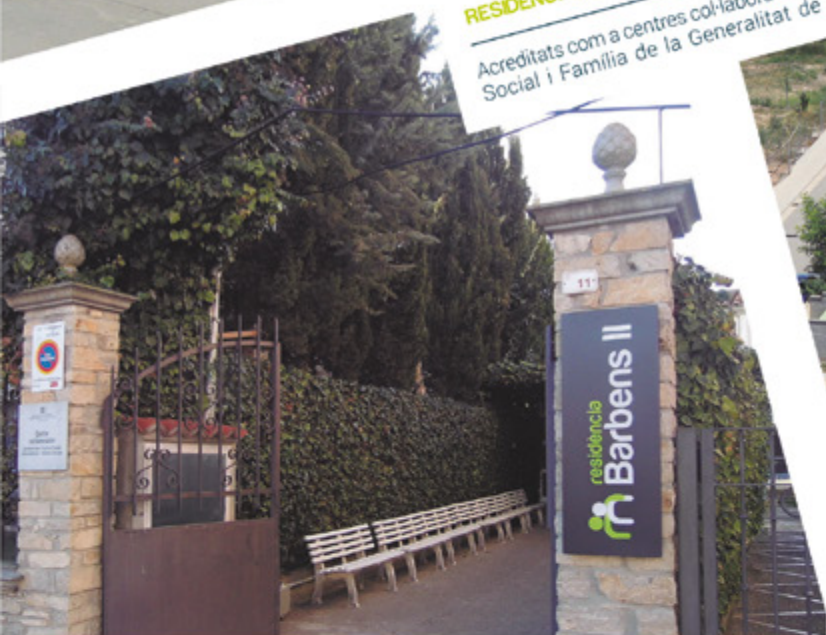

Residències geriàtriques i centres de dia

RESIDÈNCIES GERIÀTRIQUES I CENTRES DE DIA

Acreditats com a centres col·laboradors de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya

Oferim el millor tracte familiar i humà mitjançant un gran equip de professionals qualificats i amb àmplia experiència que us faran sentir com a casa.

Amb unes magnífiques instal·lacions i moderns equipaments gaudireu de la comoditat dels millors serveis.

Estem ubicats en un entorn rural i tranquil, a només 25 minuts de Lleida i a una hora de Barcelona.

www.residenciabarbens.cat · www.residencialafuliola.cat · serveislleida@serveislleida.cat

- Barbens I: T. 973 718 010
Plaça Mestre Benet, 4-5-6 · 25262 Barbens
- Barbens II: T. 973 580 016
C/ del Nord, 11 · 25262 Barbens
- La Fuliola i Boldú: T. 973 571 055
C/ Llibertat 1 · 25332 La Fuliola
- Castellserà: T. 873 631 203
C/ Migdia, 8 · 25334 Castellserà
- Mòbils: 650 109 735 · 620 258 719
620 960 431

 @residenciesbarbensfuliolaiboldu

Henricus Botel de Saxònia: El pare de la impremta a Lleida

La impremta va arribar a Lleida 25 anys després de la seva invenció i va ocupar un merescut lloc preferent en l'art tipogràfic català

TEXT I IMATGES Dionís Gutiérrez Rosich, tipògraf

El *Breviarum Ilerdense* fou la primera obra sortida de la impremta a la ciutat de Lleida. També és el llibre litúrgic imprès més antic conservat a Catalunya. Aquest incunable, com es designen els llibres publicats abans de l'any 1500, va ser imprès per Enric Botel de Saxònia el 16 d'agost de 1479.

La bellíssima edició es va fer sobre vitella, la qualitat més fina de pergamí, imitant els còdexs manuscrits. Les seves lletres capitals alternen els colors blau i vermell, incorporant aplicacions daurades i ornamentació floral. La tipografia emprada imita l'escriptura gòtica i la doble columna que es feia servir en aquests manuscrits eclesiàstics. Als inicis de la impremta, els llibres s'acabaven de completar a mà. Es reservava un espai en blanc per a les caplletres i es marcava el lloc amb una lletra minúscula. Sobre aquesta, es pintava després la majúscula en color i en un cos de lletra més gran. Altrament, s'embellien amb orles i dibuixos d'aquelles que iniciaven les parts destacades de l'obra. També es podia afegir l'escut nobiliari de la nissaga del propietari de l'exemplar. Els rubricadors afegien manualment les rúbriques vermelles i els calderons. De vegades, actuaven

com a correctors dels errors que detectaven en el text, i podien afegir taules i índexs per completar l'obra.

Antigament, el breviari era l'aplec en un sol llibre dels diversos manuscrits necessaris per a la pregària coral de l'ofici diví, fos en un cor catedralici o en un monestir. Els breviaris *secundum consuetudinem* d'una diòcesi eren gairebé d'obligada edició per tal de deixar fixada, d'una manera canònica i amb molt poques còpies, la tradició litúrgica pròpia. El llibre està dividit en quatre parts: temporal, comú del temps, santoral i comú dels sants. La importància d'aquest text litúrgic es fa palesa en el fet que sovint va ser un dels primers llibres editats, com s'esdevingué en el cas de Lleida. A Tarragona, l'arquebisbe Pere d'Urrea manà fer un missal i un breviari en 1483, que foren editats a la ciutat, segons les *consuetudines Ecclesie Tarraconensis* en 1498, per l'impressor Joan Rossembach. L'any 1500, el Breviari d'Elna va ser el primer llibre publicat en català a Perpinyà.

A l'Arxiu de la Catedral de Lleida es conserven dos antics manuscrits del breviari del Capítol lleidatà. Un de finals de segle XIII, i l'altre datat el 1451. En aquest darrer, es

declara per escrit haver estat fet a instància d'Arnau Porta, prevere beneficiat de la Seu de Lleida. Va ser obra del copista o callígraf Pere Guixard i s'especifica que concorda paraula per paraula amb l'original. En canvi, en el colofó de l'obra de l'edició impresa s'esmenta al prevere Llorenç Fornés com a supervisor i a Antoni Pallarès, campaner de la Seu.

Només es coneixen dos exemplars del Breviari Ilerdense: un d'incomplet, que es custodia a la Catedral de Lleida, i un altre que es troba a la Biblioteca de la Universitat de Barcelona (Inc 582).

El darrer ostenta l'escut del seu propietari, Manuel de Montsuar (Lleida, 1410- 1491), que va ser canonge de Girona, degà de Lleida per més de 40 anys i president de la Generalitat de Catalunya en el trienni 1461-1463. Culturalment, Montsuar, que s'havia doctorat en dret civil i canònic a la Universitat de Bolonya, impulsà l'Estudi General de Lleida, del qual fou nomenat lloctinent de la cancelleria. Va ser un dels humanistes que col·laboraren en l'establiment de la impremta a Lleida i segurament contribuï a l'edició d'aquest incunable.

Aiguaaire i sol

- VENTILACIÓ**
VENTILADORS
CLIMATITZADORS
PURIFICADORS D'AIRE
NEBULITZADORS
- JARDÍ**
PISCINES
ANTIMOSQUITES
CLIMATITZACIÓ
ENLLES DE PISCINA
FITOGUARDIANS
- BRICOLATGE**
PINTURES
CINTES
MOSQUINERS ELÈCTRICS
- LLAR**
DECORACIÓ
PERFUMS
PETIT ELÈCTRIC
BANY
COSSINA

organització compromesa
Cadena 88
88
S30

Carrer del President Macià, 13
Tel. 973 60 06 51 | 25230 Mollerussa
fbaro@cadena88.com

88 Cadena 88
Cuidem de la tua llar

Ferreteria Baró

Industrial - Bricolatge - Moble de jardí

88 Cadena 88
ferreteries

EXPO JARDÍ

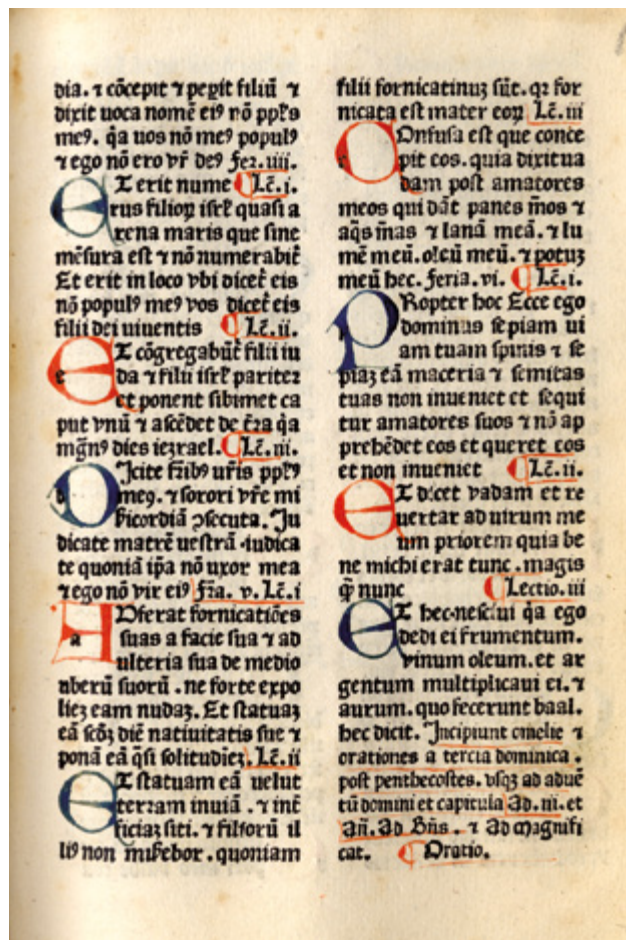
Al segle XVII, el llibre estava en mans d'un altre eclesiàstic, car figura en la biblioteca de Josep Jeroni Besora (Barcelona - 1665), canonge de Lleida, bibliòfil i erudit humanista, que també fou president de la Generalitat (1656). Besora va llegar el seu ric patrimoni bibliogràfic, format per més de cinc mil volums, al convent de Sant Josep de carmelites descalços de Barcelona. Ho va fer amb la condició que poguessin ser de consulta pública. Aquesta important donació convertí la biblioteca del convent carmelità en una de les més importants de Barcelona i una de les primeres públiques de la ciutat: en el moment de la desamortització dels béns dels religiosos, el 1835, la biblioteca carmelitana estava formada per 31.571 llibres.

El 1796, Fray Francisco Méndez (O.S.A.) ja ressenya l'existència d'aquesta obra en la seva història de la tipografia hispana: "Este rarísimo Breviario, impreso en vitela, existe en la librería de los RR. PP. Carmelitas Descalzos de la ciudad de Barcelona, Letra N, núm. 125, según que de él tengo nota".

A finals del segle XVIII o, a tot estirar, durant el primer terç del segle XIX, el Capítol catedralici de Lleida va demanar notícia d'aquest exemplar del breviari per contrastar-lo amb el seu propi, considerat incomplet. La nota del bibliotecari carmelita està transcrita en el volum manuscrit de 1451: "Realmente existe en esta nuestra biblioteca de PP. Carmelitas Descalsos de Barcelona, el Breviario de que se pide noticia, pero no en la letra N, n.125, sino en la letra R, n.100. Está en vitela. 1 tomo en quarto bastante voluminoso, muy bien tratado [...] No trahe prefacio ni prospecto alguno al principio, ni se encuentra haya sido copiado de otro breviario, está escrito en letra lemosina, empesando en el orden siguiente...". Una altra nota, escrita al principi del breviari manuscrit de 1451, indica que "se cotejó este Breviario con las notas, sanctoral y letanías con el Breviario existente en la librería de los PP. Carmelitas Descalsos de Barcelona impreso en Lérida en el año 1479 por Enrique Botel, saxón, y se halló contenía lo mismo".

Cal remarcar la importància de la biblioteca del convent de Sant Josep dels carmelites descalços de Lleida. Els seus fons més importants procedien de la donació, l'any 1786, del canonge penitencier de la Seu de Lleida, Josep Xavier Marí, també amb l'expressa condició que la biblioteca conventual fos oberta al públic. Actualment, 318 exemplars amb l'exlibris manuscrit del canonge Marí són en dipòsit a la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona, on s'integraren procedents de l'antiga biblioteca conventual.

La història dels carmelites descalços catalans està molt lligada al món del llibre. D'una banda, és evident la importància de les seves biblioteques. D'altra banda, pel fet de tenir impremta pròpia des de 1723 fins, almenys, 1817.

També ho està per haver encapçalat, des de 1745, una de les iniciatives tipogràfiques més rellevants del seu temps: la Fàbrica de Fundició de Lletra d'Impremta, que proveïa impressors d'arreu del Principat: Altés, Campins, Surià i Piferrer, de Barcelona; Canals i Barber, de Tarragona; Oliva i Bro, de Girona; la Universitat de Cervera; Morera, de Vic; Capó i Frau, de Palma; Compte, de Reus; i Planas, d'Olot. Un altre fet remarcable va ser la invenció del carmelita descalç fra Joaquim de la Soledat d'una màquina d'impressió anomenada Carmelitana (1823), les excel·lències de la qual motivaren que el rei Ferran VII en demanés una d'igual per a la Real Imprenta de Madrid. La Fàbrica continuà les seves activitats productives fins a l'any 1856, dirigida pels mateixos germans de Lletra, com se'ls coneixia popularment, però exclaustats des de 1835.

Actualment, podem fruit de la totalitat d'aquest incunable, gràcies a la digitalització de l'exemplar conservat a la Biblioteca de la Universitat de Barcelona, a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes:

<http://www.lluisvives.com/servlet/ServeObras/jlv/01350531955571186080680/index.m>

Institut Mollerussa

www.institutmollerussa.com

Pedra Natural
Hípica
Agrària - Jardineria
Administració
Dependència
Esportives
Infantil
Informàtica
Mecànica
Indústries extractives

La Formació professional et dona respostes reals per a la vida real, formació pràctica i una borsa de més de 300 empreses on aplicar els coneixements adquirits i créixer professionalment. Tot això i més és l'Institut Mollerussa, el campus que forma professionals amb una extensa oferta de titulacions oficials reglades en diversos àmbits.

El campus que forma professionals

 Institut Mollerussa
Telefon 973 600 359

Defensa l'aigua des de casa teva

La falta d'aigua ha obligat a restringir el reg i els seus usos agrícoles. Al gest solidari dels nostres pagesos i ramaders podem respondre des de casa nostra defensant cada gota d'aigua perquè **tota aquella que no malbaratem podrà servir per recuperar aviat els usos de l'aigua que dona vida al nostre territori.**

ÉS FÀCIL: 10 CONSELLS QUE DONEN VIDA

1 El WC no és una paperera

Cada vegada que fem una descàrrega de cisterna estem gastant entre 9 i 12 litres d'aigua. Si en som conscients no hi llançarem papers, cabells o altres coses que no costa gens tirar a la paperera normal.

2 La dutxa és reutilitzable

Omplir la banyera consumeix entre 200 i 300 litres d'aigua. Una dutxa la fem amb només el 20% d'aquesta aigua, i si posem una galleda o un cubell sota la dutxa per aprofitar l'aigua que corre fins que surt calenta, la podem aprofitar per fregar o regar les plantes de casa.

3 Vigila l'aixeta

Una aixeta oberta raja a 10 litres per minut. Tanquem-la mentre ens ensabonem, ens raspellem les dents o rentem els plats a mà. No cal que corri aquesta aigua, ja la tomarem a obrir per a glopejar o esbandir la vaixel·la.

4 Reaprofita l'aigua quan cuines

La que fem servir per rentar aliments o per bullir-los, una vegada torni a la temperatura ambient, ens serveix per regar les plantes de casa tenint la previsió de fer servir un recipient i no deixar-la córrer, així com no descongelar aliments sota el raig d'aigua si els treiem del congelador amb temps.

5 Rentadores i rentaplats, al màxim

El cicle d'una rentadora utilitza de 60 a 90 litres d'aigua (si la rentadora no és de baix consum, pot consumir uns 200 litres), i el del rentaplats de 18 a 30 litres. Posem-los en funcionament a plena capacitat i fent servir els programes més òptims, que són els de més durada.

6 Enganya les cisternes de casa

El vàter és l'artefacte que més aigua consumeix de tota la casa, amb un malbaratament de fins a 100 litres diaris si estan mal sincronitzats o tenen alguna petita fuita. Si col·loquem una o dues ampolles de plàstic plenes dins la cisterna, reduïrem la meitat de l'aigua en cada descàrrega.

7 Les aixetes, sempre al dia

Posem al dia les aixetes de casa. Cada gota que cau cada dos segons sumen en total 6.000 litres d'aigua malbaratada a l'any, i un fil d'aigua que no s'atura són 36.000 litres a l'any. I si posem atomitzadors, econòmics i senzills de col·locar, reduïrem fins a un 50% l'aigua que surt de l'aixeta.

8 El cotxe net al túnel de rentat

Per rentar els nostres vehicles fent servir la mànega necessitem més de 300 litres d'aigua. La millor opció per netejar el vehicle és el túnel de rentat, on disposen sistemes de reaprofitament de l'aigua emprada. Si ho volem fer a casa, la millor opció és fer-ho amb una galleda i una esponja.

9 Regar la gespa o l'hort, al capvespre

Per regar una superfície de gespa de 100 m² són necessaris 400 litres d'aigua. Per reduir l'evaporació i estalviar aigua es recomana regar al capvespre, i sempre és preferible un sol reg abundant més que no pas regar molt sovint amb poca quantitat d'aigua.

10 Cuidem la qualitat de l'aigua

Hi ha molts productes que s'aboquen a l'aigüera que són de difícil eliminació o nocius: pintura, oli, productes de neteja, dissolvents, etc. Un litre d'oli mineral pot contaminar 10.000 litres d'aigua. Cal separar-los i portar-los a la deixalleria.

Defensar cada gota d'aigua és cosa de tots.

Els ajuntaments revisen cada any canonades i dipòsits, ramaders i agricultors instal·len sistemes més eficients de reg i nosaltres podem pensar quins usos d'aigua són prescindibles i superflus a casa en temps de sequera.

Diputació de Lleida

La força dels municipis